

молока в особистих селянських господарствах, має низку суттєвих недоліків – це, по-перше, причина сезонних коливань виробництва молока, по-друге, санітарно-гігієнічні умови які призводять до низької якості виробленої продукції, по-третє, неспроможність застосовувати нові інтенсивні технології та відсутність збалансованих раціонів кормів.

В умовах ринкової перебудови сільського господарства особливої актуальності набуває питання забезпечення виробництва якісної, безпечної молочної продукції. На ринку молока існує дефіцит якісної сировини, що значною мірою впливає на якість продукції його переробки. Зважаючи на це, молокопереробні заводи віддають перевагу молоку, яке виробляється з дотриманням необхідних технологій, підвищуючи на нього ціну. Закупівля молока передбачає розподіл сировини за сортами – молоко вищого ґатунку, молоко I та II ґатунків, неґатункове молоко. Ціна починає формуватися від базової закупівельної ціни 1ц молока при нормах вмісту жиру та білку (відповідно 3,4 та 3,0%).

Згідно Наказу Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Тематичного плану наукових розробок у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції на 2008 рік" при визначенні закупівельної ціни за 1 ц молока по ґатунках з урахуванням фактичного вмісту жиру і білка та інших якісних показників рекомендуються наступні надбавки та знижки [1]:

- на молоко вищого ґатунку – надбавка в розмірі 15% до закупівельної ціни на молоко першого сорту з урахуванням фактичного вмісту жиру та білка;
- на молоко другого ґатунку – знижка в розмірі 10% до закупівельної ціни на молоко першого ґатунку з урахуванням фактичного вмісту жиру та білка;
- за термостійке молоко – надбавка в розмірі 5% до закупівельної ціни на молоко вищого і першого ґатунків.

Подолання кризових явищ у молочному скотарстві неможливе без впровадження нових економічних методів господарювання в процесі функціонування ринку молока. Підвищення ефективності виробництва молока та молочної продукції пов'язане з реалізацією комплексних економічних, організаційних, правових і соціальних заходів на рівні держави, регіону та окремого господарства. А також відродження крупнотоварного виробництва молока забезпечить вихід галузі із затяжної кризи та успішний розвиток вітчизняного молочного скотарства у довгостроковій перспективі.

Література

1. Наказ Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Тематичного плану наукових розробок у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції на 2008 рік" від 13. 05. 2008 р. № 294 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.portal.rada.gov.ua.
2. Статистичний щорічник за 2010 рік. Львівська область. – Ч. 1. – Львів, 2011.

УДК 331.2:332.13

**Альона Ревко,
аспірант
Чернігівський державний технологічний університет
м. Чернігів**

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНВЕСТУВАННЯ В РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Людський потенціал являється важливою характеристикою етапів становлення людини від «людини економічної», життя і діяльність якої визначається матеріальними потребами та інтересами, до «людини творчої», у якої, окрім матеріальних орієнтирів, з'являються інтелектуальні та духовні потреби, а праця стає внутрішньою необхідною компонентою.

Провідним інструментом інвестування в розвиток людського потенціалу є заробітна плата. Вона відіграє важливу роль у становленні не лише матеріальних орієнтирів людини, але й у вдосконаленні її освіти, духовних потреб, поліпшення рівня культури та інших складових.

Розв'язання проблем соціально-економічного зростання як регіонів, так і країни в цілому знаходиться в прямій залежності від політики доходів і відповідної динаміки рівня заробітної плати як основного джерела інвестицій в розвиток людського потенціалу України [1, с. 113].

08.00.05 - Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

У контексті розвитку людського потенціалу регіонів України актуальними залишаються питання політики доходів і відповідної динаміки рівня заробітної плати населення регіонів як основного джерела інвестицій у розвиток людського потенціалу України.

Серед сучасних науковців методологічними питаннями формування та розвитку людського потенціалу займаються О.І. Амоша, В.П. Антонюк, В.В. Близнюк, М.П. Бутко, В.М. Геєць, Т.А. Заяць, А.М. Колот, В.І. Куценко, Е.М. Лібанова, О.Ф. Новікова, В.В. Онікієнко, В.П. Удовиченко та ін.

Метою даного дослідження є оцінка впливу заробітної плати населення регіонів на формування та розвиток людського потенціалу регіонів України.

Концепція людського розвитку розглядає інвестування в розвиток людського потенціалу як двосторонній процес. З одного боку, це розширення людських можливостей шляхом зміцнення здоров'я, здобуття знань, удосконалення професійних навичок. З іншого, - це процес використання людьми набутих здібностей для продуктивних цілей, культурної, політичної діяльності або для відпочинку. У цьому полягає принципова відмінність концепції людського розвитку від концепції людського капіталу.

Людський потенціал є рушійною силою відтворювального процесу в регіоні. Національний запас людського потенціалу та швидкість його відтворення важливі для темпів та рівня соціально-економічного розвитку регіону.

У відтворенні та розвитку людського потенціалу важливе значення мають соціально-економічні чинники, які визначають схильність населення до економічної діяльності та можливості її реалізації у суспільному виробництві, рівень життя і можливість задоволення основних потреб [2, с. 266].

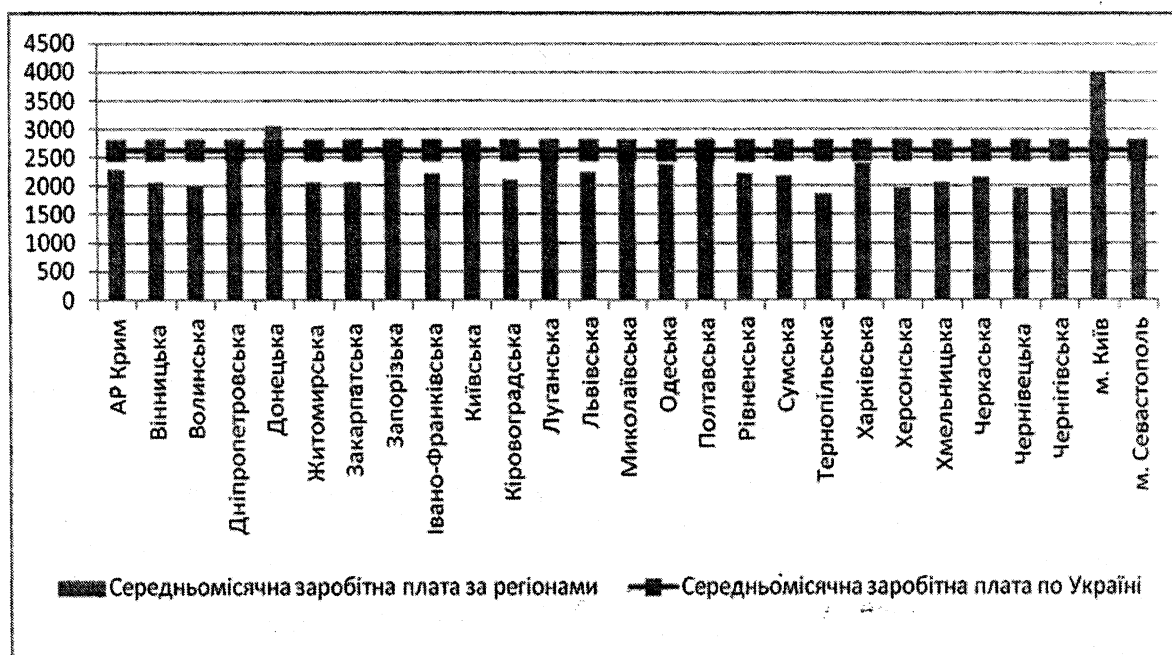

Рис. 1. Середньомісячна заробітна плата за регіонами України за 2011 р.

Динаміка середньомісячної заробітної плати за регіонами України у 2011 році свідчить, що економічна основа розвитку людського потенціалу мала високий ступінь диференціації. Спостерігається значний розрив між мінімальним і максимальним рівнем середньомісячної заробітної плати в регіонах країни. Співвідношення найбільшого рівня оплати праці у м. Києві (4012 грн.) та найменшого у Тернопільській області (1871 грн.) становить 2,1 рази. Це є негативним явищем, оскільки провокує відтік кадрів із регіонів до м. Києва. Ліквідувати такий дисбаланс важко, але його можна мінімізувати завдяки, наприклад, збільшенню мобільності робочої сили, податкових пільг, інвестицій у менш розвинуті регіони. Лише в чотирьох областях (Донецькій, Дніпропетровській, Київській, Луганській) та м. Києві середньомісячна заробітна плата перевищувала середнє значення по Україні. Причому в Донецькій та Дніпропетровській областях цей показник був вищий за середньоукраїнський відповідно на 16,3% та 6% (рис. 1).

Слід відзначити, що рівень життя населення України, який є передумовою ефективного відтворення та розвитку людського потенціалу, значно відстає від європейських та інших розвинених країн.

Цим обумовлюються значно гірші умови для розвитку людського потенціалу в Україні, оскільки низький рівень заробітної плати і пов'язана з цим бідність працюючого населення країни стали основною перешкодою на шляху економічного розвитку. Для того, щоб Україна досягла сучасного європейського рівня, потрібні якісно нові модернізації людського потенціалу як визначального чинника інноваційно-інвестиційного розвитку держави та її регіонів.

Література

1. Ревко А.М. Вплив рівня заробітної плати на соціально-економічний розвиток регіональних господарських систем / А.М.Ревко // Соціально-економічна політика держави в умовах трансформаційних змін : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 13 березня 2013 р.). – Полтава, 2013. – С. 111-113.
2. Сталій розвиток промислового регіону: соціальні аспекти : монографія / О.Ф. Новікова, О.І. Амоша, В.П. Антонюк та ін. – Донецьк : НАН України, Інститут економіки промисловості, 2012. – 534 с.

УДК 636: (1-0)

Юлія Крива,
аспірант кафедри обліку і аудиту
ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника"
м. Івано-Франківськ

ПОГОЛІВ'Я ХУДОБИ ТА ПТИЦІ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ГОСПОДАРСТВАХ НАСЕЛЕННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД РЕЛЬЄФНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЗОН ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ

Наявність поголів'я худоби та птиці має значний вплив на виробництво тваринницької продукції. Однак, починаючи з середини 90-их років минулого століття в Україні, включаючи і Івано-Франківську область, спостерігається зменшення поголів'я свійських тварин, особливо великої рогатої худоби, у тому числі корів. Так, за 22 роки в державі поголів'я великої рогатої худоби зменшилось в 5,5 раза, корів – в 3,2 раза, свиней – в 2,4 раза, овець та кіз – в 4,9 раза. Це обумовило зменшення більш ніж в 2 рази виробництва м'яса та молока і, відповідно, спричинило зниження рівня споживання населенням продуктів тваринного походження [1, с. 85; 2, с. 27].

Таблиця 1

**Поголів'я худоби та птиці у всіх категоріях господарств
Івано-Франківської області**

(на кінець року, тис. голів)

Вид худоби	Роки					2012 р. у % до	
	1990	2000	2010	2011	2012	1990	2011
Велика рогата худоба	581,8	320,6	185,8	182,4	192,2	33,0	105,4
у тому числі корови	219,9	202,2	121,4	119,4	119,6	54,4	100,1
Свині	298,8	195,8	242,8	262,6	273,8	91,6	104,3
Вівці та кози	69,1	46,1	24,6	26,5	28,5	41,2	107,5
Птиця	4798,8	3293,5	6761,0	5993,5	5993,7	124,9	100,0

Джерело: [3, с. 35; 4; 5, с. 6].

Не зважаючи на значне зменшення поголів'я худоби, проти 90-их років минулого століття, за останній рік появилася позитивна тенденція до його зростання. Поголів'я великої рогатої худоби в 2012 р. проти 2011 р. зросло на 5,4 %, свиней – на 4,3 %, овець та кіз – на 7,5 %. Відбувся незначний приріст поголів'я корів та птиці.

Випереджуючими темпами зростає поголів'я тварин в аграрних підприємствах: великої рогатої худоби на 7,9 %, корів – на 3,3 %, свиней – на 7,7 %, овець – майже на 75 %. Водночас, на 7 % (200 тис. голів) зменшилось поголів'я птиці.

В господарствах населення, на які зараз припадає 95 % – 97 % від загальної кількості великої